

Прочети внимателно текста и отговори на въпросите.

...Още докато го бранеше от кучетата, Петър Моканина разбра, че той непознат селянин не се е отбил при него току-тъй, а го гони някаква беда. Затуй той се и ядоса на кучетата, нахока ги и пак погледна селянина: по червения елек се познаваше, че е от торлаците, откъм Делиормана...

Моканина знаеше, че когато жените отпуснат тъй ръченика си, мъчи ги не толкоз жегата, колкото нещо друго. Отзад в каруцата, завита донякъде с черга, сложила глава на черни селски възглавници, лежеше друга жена, по-малка, навярно момиче.

-Ти май болно имаш – каза Моканина.

- Имам. Една момичка **има** болна.

- Не ни траят децата – започна той. – Измряха ни две-три още малки. Ей туй ни остана само (той погледна към каруцата). Гледали сме го като очите си...

- Онази вечер - продължи селянинът - додоха си нашенци от скеля. Продумали, че в Манджилари се явила една бяла лястовичка! Досуц бяла, като сняг. Тя, кай, на сто години я се появи веднъж, я не, ама който я види, от каквато и болест да е болен, оздравя!...

Моканина се озърна и погледна към шосето: всеки ден западняваше стадото все на тая поляна, но като че едвам сега забеляза колко много лястовички **бяха накацали** по телеграфната жица... Много, но все черни.

- Та затуй съм дошъл – каза по-смело и с облекчение селянинът. – **Рекох** да те попитам, може да си виждал бяла лястовичка, може да си чувал...

- Не, не съм, братко, не съм. Бяла лястовичка? Нито съм чувал, нито съм виждал.

Но веднага Моканина се досети, че може съвсем да отчая тия хора, и каза:

- Пък може да има. Може. Бял бивол, бяла мишка и бяла лястовичка. Пък и трябва да има, щом се е чуло...

...Селянинът стана да си ходи. Трогнат, Моканина също стана да го изпроводи и да види болното момиче.

Момичето стоеше обърнато настрана и гледаше лястовичките по жицата

- Нонке, тоз чилияк виждал лястовичката – каза селянинът и погледна Моканина. – Ей в онуй село била! Хайде дано да я видим и ние!

Като чу гласа му, момичето се обърна. Слабо беше, изпод завивката едва личеше снагата му, стопена от болестта, лицето му беше като восък, но очите му бяха още светли, още млади и усмихнати.

- Ще я видим ли, чичо? – продума момичето и ясните му очи светнаха.

Нещо се подигна в гърдите на Моканина, задуши го, очите му се премрежиха.

- **Ще я видите**, чедо, ще я видите – високо заговори той...

Замислен, Моканина се върна при овците си и се залови отново за цървулите, които правеше от конска кожа.

„Бяла лястовичка — мислеше си той. — Има ли я?“ Но нещо го **подпираше** в гърдите, мъчеше го. И като пусна шилото и погледна към небето, той извика:

- Боже, колко мъка има по тоя свят, боже!

(По Йордан Йовков)

№	Тестови задачи	Точки	
1	Отговори с ДА или НЕ на следните твърдения. Според текста: А. Моканина всеки ден забелязваше много лястовички по жицата ДА /НЕ В. Моканина казва, че е видял бяла лястовичка ДА /НЕ С. Момичето седеше в колата и гледаше Моканина ДА /НЕ Д. Момичето не губи надежда да види бялата лястовичка ДА /НЕ Е. Моканинът съчувства на селянина ДА /НЕ	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
2	Открий в текста и запиши 2-3 думи или изрази, които доказват, че събитията стават в българска среда. _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 L 0 1	L 0 1 2 3 L 0 1
3	Загради буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът. А) повествование и описание Б) повествование и разсъждение В) повествование Г) описание и разсъждение	L 0 1	L 0 1
4	Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието. _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
5	Формулирай с едно изречение и запиши основната мисъл на текста. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 L 0 1 L 0 1
6	Открий в текста и запиши: 2 сравнения _____ 2 метафори _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
7	Открий в текста по един синоним към дадените думи: Неизвестен _____ Дете _____ Обърна се _____ Странение _____ Разчувстван _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

8	<p>Тълкувай смисъла на израза от текста: „Ясните му очи светнаха“.</p> <p>Запиши отговора с 1-2 изречения.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1
9	<p>Коментирай с 1-2 изречение значението на пословицата: «Понякога и лъжата си има място».</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1 2
10	<p>Състави и запиши 3 /три/ изречения, като употребиш думата «бял» в различни значения / можеш да промениш формата на думата – род и число/.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3	L 0 1 2 3 L 0 1 L 0 1 2 3
11	<p>Препиши изреченията, като поправиш грешките.</p> <p>Гласат му трепна и той замалча. Загледа се, затегли без нужда ту мустацити си ту брадата си небръсната отдавна.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1

12	<p>Характеризирай изречението, като допишеш необходимото в определенията му:</p> <p>Още докато го бранеше от кучетата, Петър Моканина разбра, че тоя непознат селянин не се е отбил при него току-тъй, а го гони някаква беда.</p> <p>Това изречение е _____ (сложно съчинено // сложно съставно // сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет) прости изречения.</p>	L 0 1 2	L 0 1 2
13	<p>Трансформирай следния текст в преизказно наклонение.</p> <p>Моканина се озърна и погледна към шосето: всеки ден западняваше стадото все на тая поляна, но като че едвам сега забеляза колко много лястовички бяха нацакали по телеграфната жица</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1	L 0 1 2 3 4 5 L 0 1
14	<p>На кои от изречените времена съответстват глаголните форми, подчертани в текста</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало свършено време _____</p> <p>Минало несвършено време _____</p> <p>Минало предварително време _____</p> <p>Бъдеще време _____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
15	<p>Запиши с букви словосъчетанията на числителното 2 и съществителните: празник, ден, поле, селянин, мъж.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
16	<p>Запиши 4 имена на българските писатели – съвременници на Йордан Йовков</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
17	<p>Свържи литературната творба с нейния жанр.</p> <p>А повест «Политическа зима»</p> <p>Б роман «Гераците»</p> <p>В разказ «Серафим»</p> <p>Г фейлетон «Левски»</p> <p>Д ода «Железният светилник»</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

18	Назови 5 имена на героите от разказите на Й.Йовков.	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	4	4
19	Загради верния отговор. В кой ред всичките творби са от Й.Йовков	L	L
	А «По-малката сестра», «Последна радост», «Андрешко»	0	0
	Б «Косачи», «Индже», «Мечтател»	3	3
	В «По жицата», «Другоселец», «Серафим»		
	Г «Шибил», «По жътва», «Една българка»		
20	Състави текст разсъждение (6-7 изречения), като аргументираш (3 аргумента) своето мнение по въпроса «Може ли да има благородна лъжа?» Защо?	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	2	2
	_____	3	3
	_____	L	L
	_____	0	0
	_____	1	1
	_____	L	L
	_____	0	0
_____	1	1	

